

AGENCIJA ZA
ZAŠTITU OKOLIŠA

OKRUGLI STOL

„EMAS sustav u RH i objava Portala EMAS”

Zagreb, 14. listopada 2014.

Portal i registar EMAS sustava u RH

Mira Zovko, Rukovoditeljica u Odjelu za dokumente zaštite okoliša

- Sustavi upravljanja okolišem
- Karakteristike EMAS sustava
- Aspekti okoliša i pokazatelji
- Registracija organizacija
- Portal EMAS
- Registar EMAS
- Poticanje organizacija
- Tehnička i stručna sposobnost organizacija
- Izvješćivanje EK
- Forum nadležnih tijela
- Statistika EMAS EU

SUSTAVI UPRAVLJANJA OKOLIŠEM (1)

- Metoda unaprjeđivanja djelovanja u području okoliša (**EN ISO 14001:2004, EMAS**)
- Rješenja povoljna za:
  - ✓ poboljšanje proizvodnog učinka tj. resurse
  - ✓ okoliš (smanjenje učinka: emisija, količine otpada i dr.)
- Podupiru načela najboljih raspoloživih tehnika (NRT)

SUSTAVI UPRAVLJANJA OKOLIŠEM (2)

- upravljanje okolišem **proces**, a ne samo projekt koji dođe kraju
- većina se sustava temelji na tzv. “**planiraj - napravi - provjeri - djeluj**” ciklusu

- **EMAS** (*EU Eco-Management and Audit Scheme*) - uključuje uvjete EN ISO 14001 +
  - ✓ dodatno naglašava usklađenost s **propisima** u području okoliša
  - ✓ uključenost **zaposlenika**
  - ✓ zahtijeva verifikaciju sustava od strane vanjskih procjenitelja i potvrđivanje **javne izjave o okolišu** (kod EN ISO 14001 interno očitovanje je alternativa vanjskom procjenjivanju)
  - ✓ definirani **pokazatelji** kontinuirano dostupni javnosti

ASPEKTI OKOLIŠA I POKAZATELJI EMAS-a

ASPEKTI OKOLIŠA	Pokazatelji za prikaz unosa/utjecaja
ENERGETSKA EFIKASNOST	Ukupna godišnja potrošnja energije izražena u MWh ili GJ Ukupna količina energije iz obnovljivih izvora energije izražena kao udio ukupne godišnje potrošnje energije (električne i toplinske)
UČINKOVITOST KORIŠTENJA MATERIJALA	Godišnji maseni protok upotrijebljenih materijala (sirovina) izražen u tonama (izuzimajući energente i vodu)
VODA	Ukupna godišnja potrošnja izražena u m ³
OTPAD	Ukupna godišnja količina stvorenog otpada izražena u t Ukupna godišnja količina opasnog otpada izražena u t ili kg
BIORAZNOLIKOST	Korištenje zemljišta izražena u m ² izgrađenog zemljišta
EMISIJE	Ukupna godišnja emisija stakleničkih plinova (uključujući najmanje emisije CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, HFCs, PFCs i SF ₆) izražena u t CO ₂ -eq) Ukupna godišnja emisija u zrak (uključujući najmanje emisije SO ₂ , NO _x i PM –čestice) izražena u kg ili t

- javno ili privatno trgovačko društvo, korporacija, tvrtka, poduzeće, tijelo vlasti ili ustanova s lokacijom u Zajednici ili izvan nje, ili njihovi dijelovi ili kombinacija istih bez obzira jesu li udružene ili ne, a koji imaju vlastite funkcije i administraciju.

Mala i Srednje velika poduzeća/organizacije (MSP)

- Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02, 63/07, **53/12**, 56/13) usklađena je kategorizacija veličine poduzetnika s Preporukom Europske komisije 2003/361/EC od 6. svibnja 2003. vezana za definiranje mikro, malih i srednje velikih poduzeća (SL 124 od 20. svibnja 2003.)

Veličina poduzeća	Broj zaposlenih	Ukupan godišnji prihod u €* ili	Ukupna aktiva u €* ili
Mikro	<10	≤2.000.000,00	≤2.000.000,00
Mala	<50	≤10.000.000,00	≤10.000.000,00
Srednja	<250	≤50.000.000,00	≤43.000.000,00

*protuvrijednost u kn

Velika poduzeća/organizacije

➡ prema Zakonu o računovodstvu (NN 109/07, 54/13)

one koje prelaze dva uvjeta za srednje velika poduzeća, tj. imaju:

- više od 250 zaposlenih i/ili
- ukupan godišnji prihod od 260.000.000,00 kn i/ili (cca 35 mil EUR)
- ukupnu aktivu 130.000.000,00 kn

➡ EU praksa

one koje prelaze dva uvjeta za srednje velika poduzeća tj. imaju:

- više od 250 zaposlenih
- ukupan godišnji prihod veći od 50.000.000,00 € ili
- ukupnu aktivu veću od 43.000.000,00 €

KORACI DO REGISTRACIJE

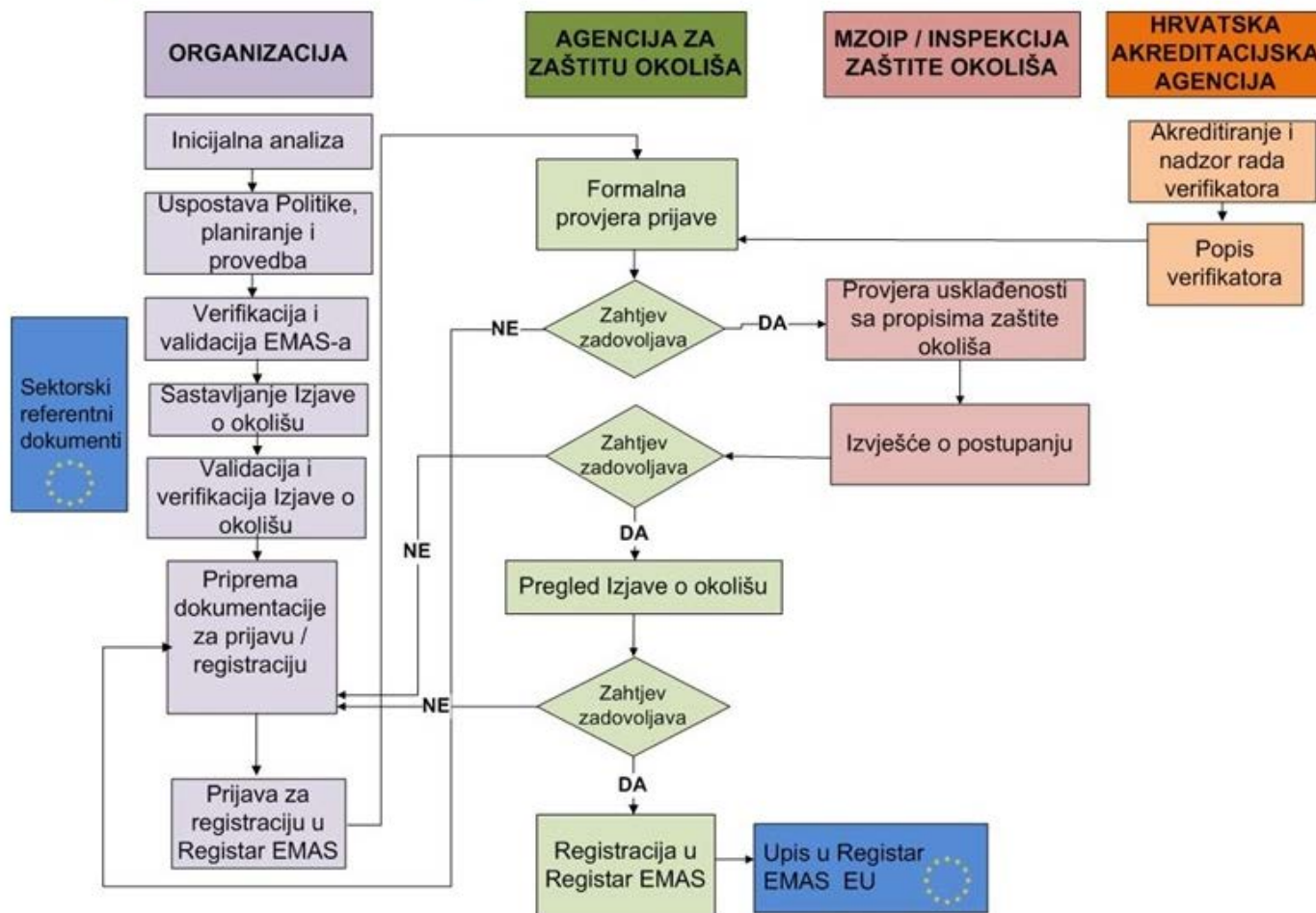
EMAS logo

1. Inicijalna analiza utjecaja aspekata poslovanja na okoliš
2. Politika okoliša
3. Program zaštite okoliša
4. Uvođenje sustava upravljanja okolišem
5. Nezavisno ocjenjivanje (audit)
6. Validirana Izjava o okolišu
7. Prijava za registraciju
8. Registracija i dodjela EMAS logotipa

Hodogram aktivnosti organizacije i nadležnih tijela do registracije

[Naslovna](#)[Prijava u EMAS](#)[Registar EMAS](#)[EMAS logo](#)[Alati](#)[Aktivnosti](#)[Novosti](#)[Korisni linkovi](#)[Kontakti](#)

ŠTO JE EMAS?

EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) je sustav ekološkog upravljanja i neovisnog ocjenjivanja kojim **organizacije** procjenjuju utjecaj njihove djelatnosti na okoliš, informiraju javnost o trenutnoj procjeni stanja utjecaja te unapređuju učinkovitost rada u skladu sa zahtjevima zaštite okoliša.

Uključivanje organizacija u sustav EMAS je dobrovoljno i dostupno svim ekonomskim sektorima (javnim i privatnim djelatnostima), odnosno pravnim i fizičkim osobama - obrtnicima.

Ključni elementi EMAS-a: učinkovitost, transparentnost i vjerodostojnost

UČINKOVITOST

EMAS je dobrovoljni sustav upravljanja okolišem, harmoniziran na razini EU. Njegovim uvođenjem u poslovanje organizacije kontinuirano se procjenjuje i unapređuje učinkovitost zaštite okoliša. Na taj način organizacije provode vrednovanje utjecaja na okoliš i smanjuju ih.

VJERODOSTOJNOST

Vanjska i nezavisna priroda procesa EMAS (od inicijalne analize utjecaja na okoliš, preko verifikacije do registracije) osigurava vjerodostojnost i pouzdanost. To uključuje i radnje poduzete od strane organizacije za kontinuirano poboljšanje ekološke učinkovitosti. Ove informacije organizacija objavljuje javnosti putem Izjave o okolišu.

TRANSPARENTNOST

Važan aspekt je javno priopćavanje ažuriranih informacija o učincima poslovanja na okoliš objavom Izjave o okolišu. Unutar same organizacije važno je i aktivno sudjelovanje zaposlenika u provedbi. Dodatno, EMAS logotip je vizualni alat koji osigurava prepoznatljivost organizacije predane poboljšanju svoje ekološke učinkovitosti.

<http://emas.azo.hr>

Početna stranica: <http://emasregistar.azo.loc/>

EMAS REGISTRAR

[Registracija](#)[Registar EMAS](#)[Biblioteka izjava](#)[Procjenitelji](#)[Organizacije](#)[Statistika](#)

DOBRO DOŠLI NA STRANICU EMAS REGISTRA

OBRAZAC ZA PRIJAVU U REGISTAR SUSTAVA EMAS

1. ORGANIZACIJA

OIB	____
Naziv	____
Adresa	____
Država	Republika Hrvatska
Županija	Odaberite
Općina	Odaberite
Grad	Odaberite
Poštanski broj	____

- Telefon
- Telefax
- Email
- Web stranica
- Kontakt osoba ime
- Kontakt osoba prezime
- Javni pristup izvaji ili ažuriranoj izvaji o okolišu:
Elektronički oblik:
- Pisani oblik:

• Šifra djelatnosti (NKD/NACE)

- 01 - Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima
- 01.11 - Uzgoj šitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja

Dodaj

- Broj zaposlenih
- Iznos ukupne aktive
- Iznos prihoda
- Zahtjev za izuzeće prema čl. 20. ☐

Napomena: Ako je broj zaposlenih veći od 50 a ukupna aktiva veća od 32 500 000 kn, odnosno prihod veći od 65 000 000 kn, izuzeće nije moguće.

2. LOKACIJA

☐ Lokacija je različitā od organizacije?

2. LOKACIJA

☒ Lokacija je različita od organizacije?

Naziv	____
Šifra lokacije	____
Adresa	____
Država	Republika Hrvatska
Županija	Odaberite
Općina	Odaberite
Grad	Odaberite
Poštanski broj	____
Telefon	____
Telefax	____
Email	____
Web stranica	____
Kontakt osoba ime	____
Kontakt osoba prezime	____
Broj zaposlenih	____
Iznos ukupne aktive	____
Iznos prihoda	____
Javni pristup izjavi ili ažuriranoj izjavi o okolišu:	
Elektronički oblik:	DA
Pisani oblik:	DA
Lokacija - šifra djelatnosti (NKD/NACE)	
01 - Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	
01.11 - Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja	
Dodaj	
Dodaj lokaciju	

3. PROCJENITELJ

Ime/naziv procjenitelja	Svi
Napomena: Ukoliko podaci o procjeniteљу koji je verificirao vašu Izjavu o okolišu nisu na listi u točka 3. Obrasca, molimo da kontaktirate AZO na e-mail adresu: emas@azo.hr	
Adresa	____
Država	____
Županija	____
Općina	____
Grad	____
Telefon	____
Telefax	____
Email	____
Reg. br. akreditacije ili dozvole	____
Tijelo za akreditaciju ili izdavanje dozvole	____
Opseg akreditacije ili dozvole prema nacionalnim šiframa gospodarskih djelatnosti (NKD/NACE) ____	

4. NAKNADA ZA REGISTRACIJU

Sukladno Zakonu o računovodstvu (NN 109/07, 54/13) koji prema broju zaposlenih, iznosu ukupne aktive, te iznosu prihoda definira veličinu poduzeća, izjavljujemo da smo prema podacima danima u ovome zahtjevu:

poduzeće

te prilažemo dokaz o uplati naknade za upis u Registar sustava EMAS (administrativni troškovi) Agenciji za zaštitu okoliša.

Spremi

5. IZJAVA

Molimo pročitati i potpisati sljedeću izjavu od strane ovlaštene osobe za prijavu organizacije u Registar sustava EMAS:

Podaci/informacije u Obrascu za prijavu u Registar sustava EMAS su točni. Ukoliko ova prijava bude odobrena, kao osoba ovlaštena za prijavu organizacije u Registar EMAS, a time i kao odgovorna osoba ispred organizacije u pogledu poštivanja propisa u području sustava EMAS, obvezujem se voditi računa o tome da organizacija koju zastupam koristi EMAS logo kao što je propisano Uredbom čl. 16., te se pridržavati ostalih uvjeta navedenih u Uredbi.

Osoba ovlaštena za prijavu organizacije

(ime i prezime)

(potpis)

Predstavnik organizacije*

(ime i prezime)

(potpis)

Sastavljeno u

dana

U potpunosti popunjeni Obrazac za prijavu u Registar sustava EMAS sa svim privicima dostaviti poštom na sljedeću adresu: Agencija za zaštitu okoliša, Trg maršala Tita 8, 10 000 Zagreb.

* Osoba odgovorna za poslovanje organizacije na najvišoj razini (npr. ravnatelj, direktor i sl.).

Ispis

Registracija je bila uspješna!

REGISTAR EMAS

Pregled organizacija

PREGLED REGISTRIRANIH ORGANIZACIJA

Naziv organizacije	Registracijski broj	Datum prve registracije	Datum isteka registracije	Izjava o okolišu	Adresa	Web adresa	Kontakt	Broj zaposlenih	Broj akreditacije okolišnog procjenitelja	Naziv okolišnog procjenitelja	NKD/NACE kod
DRVINA INDUSTRIJA BOHOR d.o.o.	HR00005	24.10.2013.	24.10.2017.	Pregled	Republika Hrvatska Grad Zagreb Belovar 10363 Varaždinska 22			17	4		01.11 01.16 01.26
FRIGO TIM d.o.o.	HR-0001	13.10.2013.	13.10.2017.	Pregled	Republika Hrvatska Grad Zagreb Zagreb 10000 Markuševac 31	www.figo.hr		250	4		01.12 03.11 03.22
RUDER-INOVACIJE d.o.o.	HR-0003	16.10.2010.	01.09.2017.	Pregled	Republika Hrvatska Grad Zagreb Zagreb 10000 Bijenička	rudjer.inovacije.hr		250	12		05.10 05.20 26.12

REGISTAR EMAS

Biblioteka izjava o okolišu

BIBLIOTEKA IZJAVA O OKOLIŠU

Registracijski broj	Naziv organizacije		Izjava	
HR00005	DRVNA INDUSTRIJA BOHOR d.o.o.	Pregled organizacije	2013	Pregled
HR-0001	FRIGO TIM d.o.o.	Pregled organizacije	2010	Pregled
			2013	Pregled
HR-0002	OIKON d.o.o.	Pregled organizacije	2010	Pregled
			2011	Pregled
			2012	Pregled
			2013	Pregled
HR-0003	RUĐER-INOVACIJE d.o.o.	Pregled organizacije	2010	Pregled
			2013	Pregled

[Registracija](#)[Registar EMAS](#)[Biblioteka izjava](#)[Procjenitelji](#)[Organizacije](#)[Statistika](#)

Statistika

Županija

Sve županije

Ukupan broj organizacija upisanih u Registar:

4

Ukupan broj lokacija upisanih u Registar:

5

Ukupan broj zaposlenih u organizacijama upisanim u Registar:

564

Ukupan broj zaposlenih na lokacijama upisanim u Registar:

68

Ukupan broj procjenitelja:

4

Statistika prijava prema statusu zahtjeva

Broj registriranih organizacija:

5

Broj suspendiranih organizacija:

1

Broj obrisanih organizacija:

0

Broj zahtjeva u obradi:

2

Statistika prema veličini organizacije

Broj malih organizacija:

2

Primjeri poticanja za uključivanje u EMAS:

➡ **regulatorni poticaji:** smanjena frekvencija inspekcijskog nadzora za registrirane organizacije; produljenje registracije SME sa 3 na 4 godine i ažuriranje izjave o okolišu sa 1 na 2 godine

➡ **subvencioniranje troškova:** za aktivnosti uvođenja EMAS-a u djelatnost organizacije (Prilog IIB Uredbe EZ)

➡ **edukacija/nadležno tijelo:** pomoć organizacijama kod uvođenja EMAS-a bez naknade

➡ **EMAS award:** priprema organizacija za nagrade koju 1. godišnje dodjeljuje EK

PRIMJER regulatornog poticaja u RH

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) čl. 48.

- proizvođač otpada koji stvara 200 ili više kg opasnog otpada godišnje na određenoj lokaciji dužan je izraditi PGO za određenu lokaciju.
- proizvođač otpada nije dužan izraditi PGO proizvođača otpada ako posjeduje važeću izjavu o okolišu sukladno EMAS-u ili ISO 14001 ili posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje otpadom iz članka 86. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Predviđeni financijski poticaji u RH

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13) čl. 212

- Postupak za podnošenje zahtjeva za registraciju, visinu naknade, sadržaj i način vođenja registra, **poticaje i olakšice za organizacije**, posebne uvjete za odbijanje upisa, privremeno ili trajno brisanje iz registra, edukaciju i promociju sustava EMAS, način rada povjerenstva za EMAS, te druga pitanja s tim u vezi, uređuje Vlada uredbom.

Uredba EMAS (NN 77/14) čl.17.

- Poticajna sredstva **FZOEU** dodjeljuju se organizacijama za aktivnosti uvođenja sustava koje se odnose na elemente u dijelu **B tablice** u Prilogu II. Uredbe (EZ) br. 1221/2009, a koji prethode postupcima verifikacije i prijave za registraciju.
- Sredstva se dodjeljuju u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje namjena i način korištenja sredstava Fonda
- Prijedlog dodatnih poticaja daje **Povjerenstvo za EMAS** u okviru Programa za EMAS.

Zakon o javnoj nabavi (NN 90/11, 83/13, 143/13, 13/14)

- Tehnička i stručna sposobnost za izvršenje ugovora o javnoj nabavi **može se dokazati prilaganjem potvrde** (certifikata) o sukladnosti gospodarskog subjekta s određenim normama za upravljanje okolišem koje izdaju neovisna tijela za potvrđivanje sukladnosti - **EMAS, ISO**
- Sustavi upravljanja okolišem na koje upućuje javni naručitelj moraju biti **potvrđeni** od tijela koja udovoljavaju propisima RH koji su usklađeni s pravom EU ili hrvatskim normama kojima su prihvaćene europske ili međunarodne norme.

- Implementacija EMAS sustava (čl.28 i 32 Uredbe 1221/2009)
  - postupak akreditacije i izdavanje dozvola verifikatorima
  - postupak registracije i izdavanje certifikata EMAS logo
- Uspostava EMAS registra i statistika
  - broj registriranih organizacija
  - broj registriranih lokacija
- Ostalo (postupci i razlozi brisanja, suspenzije)
- Poticaji
- Promotivne aktivnosti

Forum nadležnih tijela izvješćuje EK i Odbor nadležnih tijela (*CB peer review*)

- osnivaju ga nadležna tijela zemalja članica EU /AZO
- smjernice i stručna evaluacija dosljednosti postupka registracije organizacija, obnavljanja, suspenzije i brisanja
- Informacije o žalbama i pritužbama u upravnom sudskom postupku (nacionalna evidencija) i procedure njihovog rješavanja
- Procedure pregleda i dopuna Izjava o okolišu
- izrada Sektorskih referentnih dokumenata

Ukupno na razini EU:

- 4 163 registrirane organizacije
- 11 196 registriranih lokacija EMAS

Po zemljama prednjače:

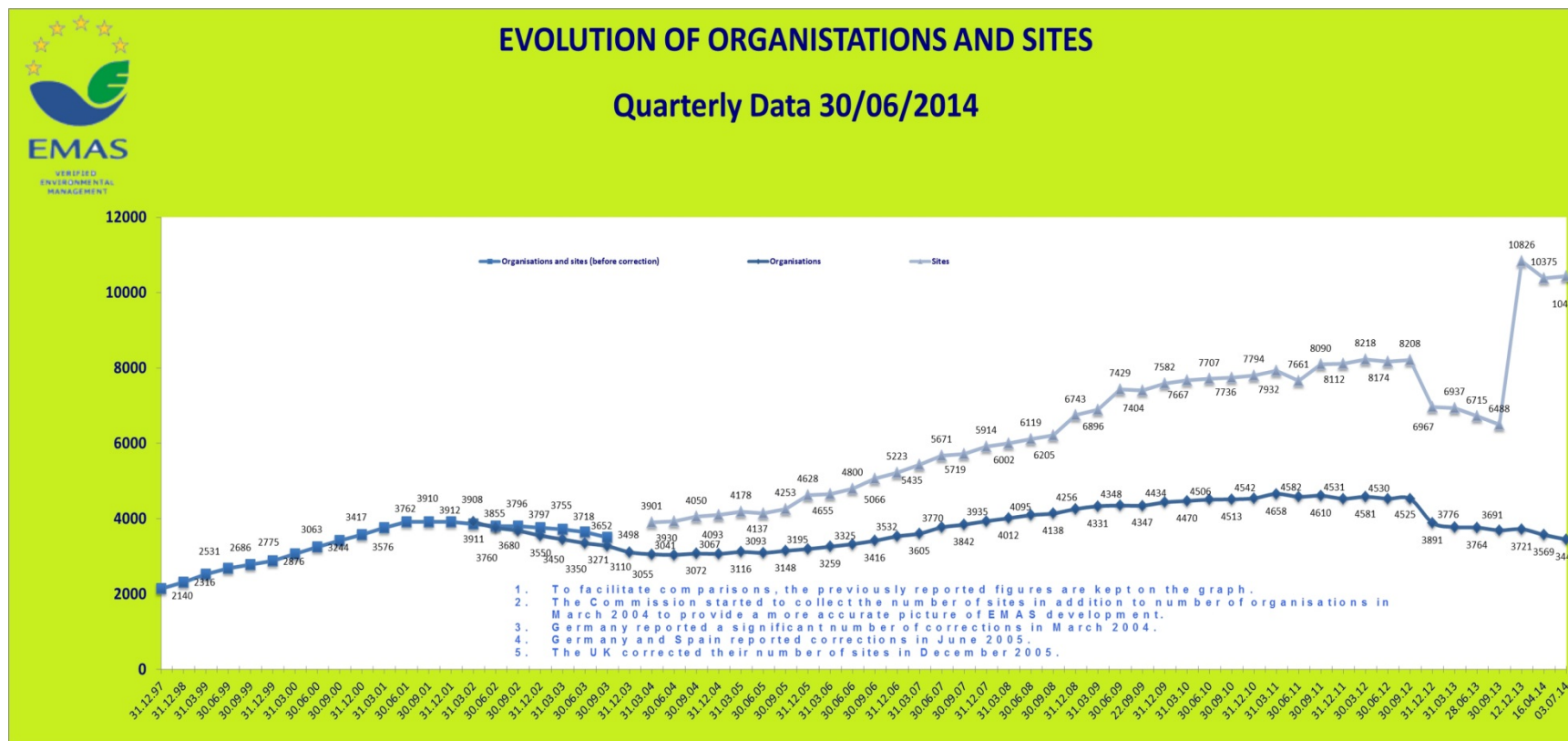
Italija 1 057/5 994

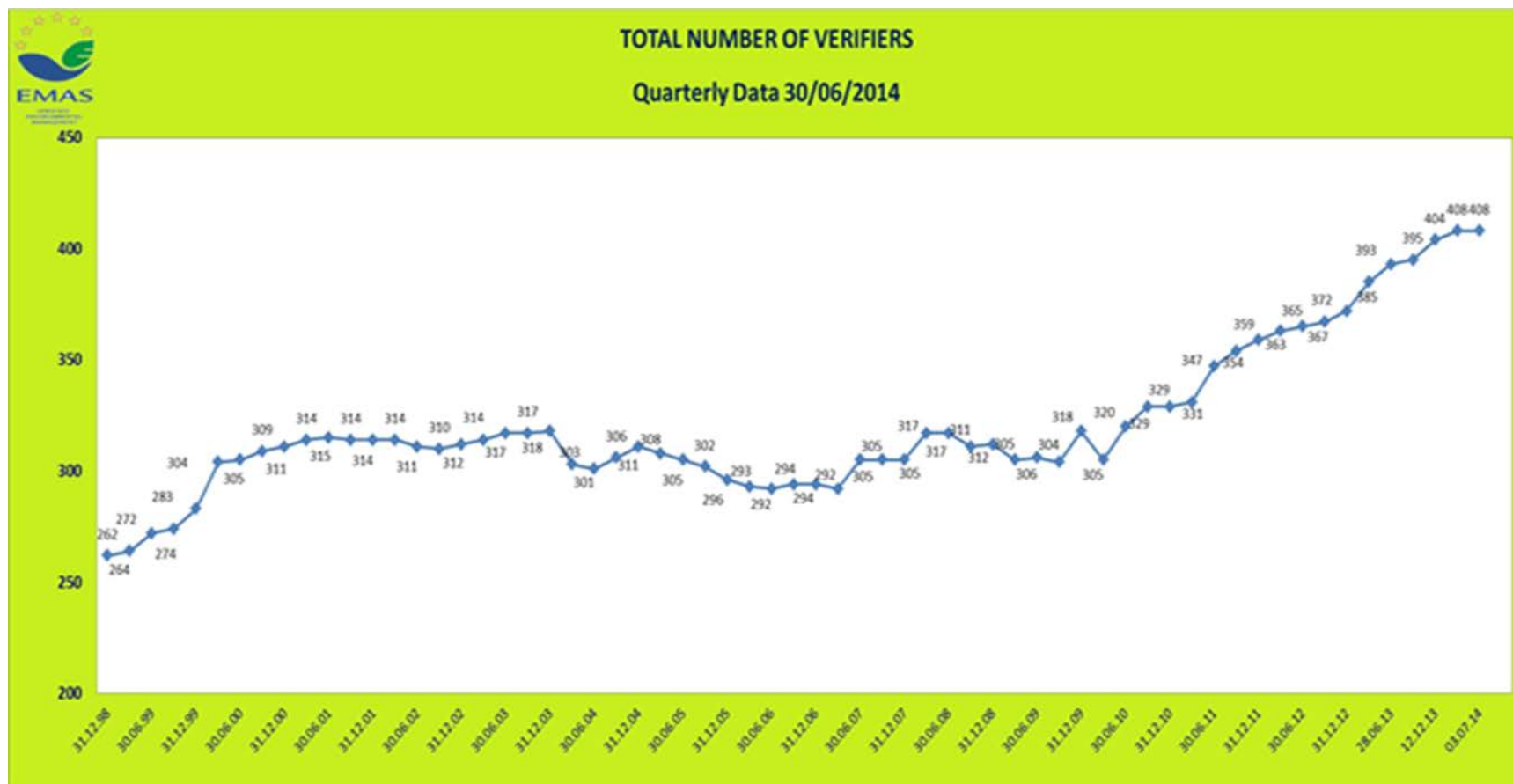
Španjolska 1 023/1 028

Njemačka 563/91

Austrija 272/981

AGENCIJA ZA
ZAŠTITU OKOLIŠA

Hvala na pažnji